

RESEARCH

Open Access

Lifeday coverage of oral anticoagulants and one-year relative survival in patients with atrial fibrillation: a population-based study in Estonia

Priit Pauklin^{1,2}, Toomas Marandi^{1,3}, Mart Kals⁴, Tiia Ainla^{1,3}, Katrin Martinson⁵, Jaan Eha^{1,2} and Priit Kampus^{1,3}

Kodade virvendusarütmiaga patsientide elupäevade kaetus suukaudsete antikoagulantidega ja ühe aasta suhteline elulemus: rahvastikupõhine uuring Eestis

Taust

Kodade virvendusarütmiat on sagedasim püsiv rütmihäire, mis suurendab nii üldsuresust kui ka südamepuudulikkuse ja ajuinsuldi tekkeriski. Suukaudne antikoagulatsioon trombemboolia profülaktikaks on näidustatud kodade virvendusarütmiaga (KVA) patsientidel, kelle CHA₂DS₂-VASc skoor on ≥ 2 . Enamik 65aastaseid ja vanemaid inimesi kuulub sellesse kategooriasse, kuid ravimid on siiski rahvusvaheliste registrite andmetel alakasutatud.

Uuringu eesmärk oli hinnata antikoagulantravi kasutamist ≥ 65 aastaste KVA-patsientide seas Eestis, kasutades selleks elupäevade kaetust, ja analüüsida selle seoseid üldsuresusega.

Meetodid

Antikoagulantravi trendide hindamiseks koostati 2019. (I kohort) ja 2020. aastal (II kohort) Eesti Tervisekassa andmebaasist nimekirjad

≥ 65 aastastest KVA-patsientidest, kellel esines uuringueelsel aastal KVA diagnoos. Andmed lingiti Tervisekassa retseptikeskuse ja Eesti rahvastikuregistriga, et hinnata aasta jooksul (või kuni patsiendi surmani) antikoagulantravi väljakirjutamist. Hinnati elupäevade kaetust ravijuhendites soovitatud antikoagulantidega, mida väljendati protsendina päevadest aasta kohta (või kuni patsiendi surmani), mida katavad väljakirjutatud ravimi päevadoosid. Rahvastikuregistriga andmeid linkides võrreldi uuritavate ja üldrahvastiku üldsuresust.

Tulemused

I kohordis oli 34 018 ja II kohordis 9175 uue KVA diagnoosiga patsienti. Esimeses kohordis oli 77,7%-le välja kirjutatud vähemalt üks suukaudne antikoagulandi retsept, teises kohordis oli selliseid patsiente 68,6%.

Patsiendid jaotati elupäevade kaetuse alusel kolme rühma: 0%, 1–79% ja $\geq 80\%$. Esimeses kohordis oli elupäevade kaetus $\geq 80\%$ 19 518 patsiendil (57,4%), 1–79% 6931 patsiendil (20,4%) ja 0% kaetusega oli 7569 patsienti (22,2%).

Teises kohordis oli $\geq 80\%$ elupäevade kaetus 4083 patsiendil (44,5%), 1–79% kaetus 2215 patsiendil (24,1%) ja 0% kaetus 2877 patsiendil (31,4%).

Aastase jälgimisperioodi jooksul suri I kohordis 9,0% ja II kohordis 10,5% patsientidest. Eesti ≥ 65 aastaste inimeste rahvastikurühma üldsuresus oli 4,7% mõlemal vaatlusaastal. Suhteline elulemus võrreldes üldrahvastikuga oli elupäevade kaetuse rühmades 0%, 1–79% ja $\geq 80\%$ I kohordis vastavalt 91,2%; 98,2% ja 98,5% ning II kohordis 91,9%; 95,2% ja 97,6%.

Kokkuvõte

Vaatamata antikoagulantravi näidustatusele kodade virvendusarütmiaga 65aastastel ja vanematel patsientidel on suukaudsed antikoagulandid trombemboolia profülaktikaks alakasutatud. Kuigi enamikule patsientidest määrati antikoagulatsioon vähemalt ühel korral, oli just pikaegne ja järjepidev ravikasutus puudulik.

Mõlemas kohordis oli patsientide elulemus võrreldes üldrahvastikuga oluliselt halvem just selles grupis, kus antikoagulatsiooni üldse ei rakendatud.

* Tegude on pilditõmmisega artikli päisest.

¹ Tartu Ülikooli südamekliinik,

² TÜ Kliinikumi südamekliinik,

³ Põhja-Eesti Regionaalhaigla südamekeskus,

⁴ Tartu Ülikooli genoomika instituut,

⁵ Linnamõisa Perearstikeskus